

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sdo/3/2018
Identifikačné číslo spisu: 3017200195
Dátum vydania rozhodnutia: 28.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Milan Morava
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:3017200195.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: BOMAX Slovakia, s.r.o., so sídlom Vrbovce 1, IČO: 45 916 519, zastúpeného JUDr. Miroslavom Michaličkom, advokátom so sídlom Vajslova ulica 11, Trnava, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 100751136/2017 z 3. mája 2017, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 11S/66/2017-28 z 25. októbra 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie z a s t a v u j e.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

Odôvodnenie

1. Najvyšší súd Slovenskej republiky z predloženého spisového materiálu Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) zistil, že žalobca sa žalobou, doručenou krajskému súdu dňa 20.06.2017, domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 100751136/2017 z 03.05.2017.

2. Žaloba v predmetnej veci bola krajskému súdu doručená za účinnosti zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), ktorý v tretej časti upravuje problematiku súdneho preskúmania rozhodnutí orgánov verejnej správy na základe všeobecnej správnej žaloby.

3. Krajský súd uznesením č. k. 11S/66/2017-23 z 15.08.2017, vydaným vyšším súdnym úradníkom, podľa § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“) konanie zastavil z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku v sume 70,- € za žalobu. O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 170 písm. b/ SSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca odvolanie, ktoré krajský súd posúdil ako sťažnosť. Krajský súd uznesením č. k. 11S/66/2017-28 z 25.10.2017, vydaným predsedníčkou senátu, sťažnosť žalobcu podľa § 14 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. zamietol.

4. Proti právoplatnému uzneseniu krajského súdu č. k. 11S/66/2017-28 z 25.10.2017 podal žalobca prostredníctvom advokáta dovolanie podľa § 420 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorým sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci krajskému súdu na ďalšie konanie.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal dovolanie žalobcu podľa ustanovení SSP a dospel k záveru, že konanie o ňom treba zastaviť.

6. Podľa § 452 ods. 1 SSP na konanie na kasačnom súde sa primerane použijú ustanovenia druhej časti tohto zákona, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 99 písm. b) SSP správny súd konanie zastaví, ak zistí taký nedostatok, ktorý nemožno odstrániť, a nebol dôvod na odmietnutie žaloby podľa § 98 ods. 1 SSP.

8. Podľa § 25 SSP ak tento zákon neustanovuje inak, použijú sa na konanie pred správnym súdom primerane ustanovenia prvej a druhej časti Civilného sporového poriadku okrem ustanovení o intervencii. Ak niektorá otázka nie je riešená ani v Civilnom sporovom poriadku, správny súd postupuje primerane podľa základných princípov konania tak, aby sa naplnil účel správneho súdnictva.

9. Podľa § 14 ods. 4 prvá a druhá veta zákona č. 71/1992 Zb. v konaní podľa tohto zákona koná a rozhoduje vyšší súdny úradník vrátane rozhodovania o zastavení konania. Sudca v konaní koná a rozhoduje o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

10. Podľa § 35 CSP o dovolaní rozhoduje najvyšší súd.

11. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

12. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom podľa štvrtej časti tretej hlavy CSP. Súčasne zo žiadneho ustanovenia SSP ustanovujúceho správne súdnictvo nevyplýva prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu správneho súdu v správnom súdnictve. Z uvedeného plynie záver, že Najvyšší súd Slovenskej republiky v správnom súdnictve nie je dovolacím súdom a teda ako súd dovolací nemá právomoc konať.

13. Prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je koncipovaná tak, že dovolanie je možné podať len v prípadoch, keď to zákon pripúšťa. Nový procesný predpis, SSP, ktorý upravuje správne súdnictvo, sa v žiadnom zo svojich ustanovení nezmieňuje o dovolaní ako o mimoriadnom opravnom prostriedku a taktiež neupravuje možnosť podať dovolanie proti rozhodnutiu správneho súdu. V zmysle SSP sú opravnými prostriedkami v správnom súdnictve iba kasačná sťažnosť a žaloba na obnovu konania. Žiadny iný riadny či mimoriadny opravný prostriedok SSP neupravuje. V § 25 SSP je síce daný vzťah subsidiarity medzi SSP a CSP, avšak predmetná subsidiarita sa obmedzuje len na prvú a druhú časť CSP, zatiaľ čo dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok je upravený v štvrtej časti CSP.

14. Aj na základe uvedeného je podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky absolútne a nesporne vylúčená prípustnosť dovolania v správnom súdnictve. S poukazom na uvedené dôvody neprípustnosť dovolania je prekážkou ďalšieho konania v danej veci pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky.

15. V prejednávanej veci považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky za potrebné uviesť, že sťažnosť predstavuje nový inštitút v správnom súdnictve aj v civilnom súdnom procese. Ide o prostriedok procesnej obrany proti neprávoplatnému uzneseniu vydanému súdnym úradníkom. Z hľadiska koncepcie a systematiky sa sťažnosť nezaraďuje medzi opravné prostriedky. Z hľadiska hospodárnosti konania je akýkoľvek opravný prostriedok proti rozhodnutiu o sťažnosti vylúčený. Nie je teda možné voči takémuto rozhodnutiu podať odvolanie, kasačnú sťažnosť, žalobu na obnovu konania, ani dovolanie. Rozhodnutie o sťažnosti je konečné.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky k dovolaniu žalobcu podanému podľa § 420 CSP uvádza, že

prípustnosť dovolania upravuje § 419 až 423 CSP. V zmysle § 419 CSP je dovolanie prípustné len proti rozhodnutiu odvolacieho súdu. Nakoľko v prejednávanej veci nejde o rozhodnutie odvolacieho súdu, keď žalobca podal dovolanie proti uzneseniu krajského súdu, vydanému predsedníčkou senátu, ktorým bolo rozhodnuté o sťažnosti žalobcu proti uzneseniu krajského súdu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, vydanému vyšším súdnym úradníkom, je podanie dovolania v zmysle CSP vylúčené.

17. S poukazom na uvedené dôvody neprípustnosť dovolania je prekážkou ďalšieho konania v danej veci pred najvyšším súdom. Vzhľadom k uvedenému Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 99 písm. b) SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP konanie zastavil, keďže nemal právomoc konať vo veci samej.

18. Pre úplnosť Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 16. februára 2010, číslo II. ÚS 65/2010 k prípustnosti dovolania v správnom súdnictve.

19. V odôvodnení uznesenia sa Ústavný súd zaoberal aj nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 283/07, ktorým bol na určitý čas vyjadrený opačný právny názor na prípustnosť dovolania.

20. Ústavný súd nálezom sp. zn. IV. ÚS 283/07 zrušil uznesenie najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania dôvodiac, že tzv. zmätočné dovolacie dôvody sa vzťahujú aj na súdne rozhodnutia vydané podľa V. časti Občianskeho súdneho poriadku. Argumentácia IV. senátu ústavného súdu bola založená na texte záhlavia ustanovenia § 237 OSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sú naplnené zmätočné dôvody.

21. Týmto nálezom ústavný súd nepochybne autoritatívne dal na vedomie nielen konkrétnemu sťažovateľovi vo veci sp. zn. IV. ÚS 283/07, že jeho sťažnosť bola úspešná, ale zároveň (prostredníctvom internetu) tým oznamoval aj eventuálnym sťažovateľom, že do budúca môžu podať dovolanie zo zmätočných dôvodov proti rozhodnutiu správneho súdu v prípade, ak sa tieto budú kryť s dôvodmi ústavnoprávnymi. Zároveň tým aj najvyššiemu súdu naznačil, aby zmenil koncepciu prípustnosti dovolania v správnych veciach.

22. Ústavný súd v uznesení zo 16. februára 2010, číslo II. ÚS 65/2010, ale uviedol, že otázka prípustnosti dovolania v správnom súdnictve mala byť pôvodne predmetom konania o zjednotení právnych názorov. Z rozpravy pléna ústavného súdu však vyplynulo, že citovaný nález ústavného súdu bol ojedinelým, v inak konštantnej judikatúre ústavného súdu akceptujúcej neprípustnosť dovolania v správnych veciach, a preto nie je nevyhnutné využiť procedúru zjednocovania právnych názorov. Napokon aj štvrtý senát akceptoval uvedený právny názor v náleze sp. zn. IV. ÚS 208/08 a v uznesení sp. zn. IV. ÚS 274/09.

23. Ústavný súd Slovenskej republiky v doterajšej judikatúre vyslovil právny záver, podľa ktorého „niet žiadnych právnych pochyb o skutočnosti, že dovolanie je v správnom súdnictve neprípustné“ (II. ÚS 87/09, IV. ÚS 208/08).

24. Ústavný súd taktiež vylúčil možnosť, že by zastavením dovolacieho konania z dôvodu neprípustnosti dovolania mohlo dôjsť k odmietnutiu spravodlivosti s poukazom na to, že: „v civilnom dovolacom konaní dohliada najvyšší súd prostredníctvom inštitútu dovolania na procesnú čistotu a jednotnosť rozhodovania v súdnych konaniach, ktorých podstatou je v zásade spor o súkromné právo prerokovaný od začiatku na všeobecnom súde, oproti tomu je správne súdnictvo preskúmaním zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy, teda orgánov inej ako súdnej sústavy. Už správne súdnictvo je kontrolou inej sústavy, a tak zákonodarcia nepovažoval za rozumné a účelné, aby kontrola verejnej správy bola ešte kontrolovaná prostredníctvom inštitútu dovolania. Okrem toho správne súdnictvo nemusí byť zjednocované prostredníctvom dovolania, pretože druhostupňové rozhodovanie najvyššieho súdu v správnom súdnictve už túto funkciu plní. V danej súvislosti nesmie byť máťúce, že správne a civilné súdnictvo sú zhodou historických okolností obsiahnuté v jednom procesnom kódexe“ (IV. ÚS 208/08).

25. Podanie dovolania v správnom súdnictve preto ani s poukazom na uznesenie IV. ÚS 283/07 neprichádza do úvahy.

26. V dôsledku tohto právneho názoru ústavného súdu nedošlo k zmene v rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu, a preto bolo konanie v predmetnej veci zastavené pre nedostatok podmienok konania.

27. O náhrade trov konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v zmysle § 170 písm. b) SSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože konanie bolo zastavené a u žiadneho z účastníkov nezistil zákonný nárok na ich náhradu.

28. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

29. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 5:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.